

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

Gebruik bron 14.

- 1p 24 Waarom mogen kabinet en koningin niet gescheiden worden?
Zij vormen samen
- A de coalitie.
  - B de oppositie.
  - C de regering.
  - D de Staten-Generaal.

- 2p 25 Hieronder staan vier functies van een bepaalde politicus:
- lid van de Provinciale Staten van Limburg in 1935
  - lid van de Eerste Kamer van 1935 tot 1937
  - lid van de Tweede Kamer van 1937 tot 1941
  - Commissaris van de Provincie Limburg van 1941 tot 1944

De politicus vervulde de vier functies namens één politieke partij.

→ Welke partij wordt bedoeld? Verklaar je antwoord.

Doe het zo:

De partij is ..., omdat ... (geef verklaring).

Gebruik bron 15.

- 1p 26 Wanneer werd deze poster gebruikt? En bij welk bondgenootschap hoort de poster?

	gebruikt	bondgenootschap
A	vóór 1941	As-mogendheden
B	vóór 1941	Geallieerden
C	na 1941	As-mogendheden
D	na 1941	Geallieerden

Gebruik bron 16.

- 2p 27 In de prent is een boodschap te herkennen.
→ Leg uit waarom deze boodschap tijdens de bezetting niet in een officiële Nederlandse krant heeft gestaan.
- Doe dit door:*
- eerst aan te geven welke boodschap op de prent te herkennen is
  - en daarna aan te geven waarom de prent toen niet in een officiële krant kan hebben gestaan.

Gebruik bron 17.

- 1p 28 De prent is gemaakt naar aanleiding van een maatregel van de Duitse bezetter in Nederland. De maatregel werd officieel vanaf 1943 ingevoerd en gold uiteindelijk voor alle mannen in de leeftijd van 17 tot 40 jaar.
→ Welke maatregel wordt bedoeld?

1p 29 Tijdens de Tweede Wereldoorlog was de uitvoerende macht in handen van de Duitse bezetter. In 1943 werden in Leeuwarden twee rechters door de Duitse bezetter ontslagen, omdat zij weigerden een verdachte te veroordelen en naar een concentratiekamp te sturen waar gevangenen mishandeld werden. Verschillende rechters protesteerden tegen het ontslag, omdat zij vonden dat het in strijd was met de scheiding van de machten.

→ Geef een reden waarom de rechters vonden dat het ontslag in strijd was met de scheiding van de machten.

1p 30 Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er aannemers die 'bunkerbouwers' werden genoemd. Deze Nederlandse aannemers boden vrijwillig hun diensten aan om voor de Duitse bezetter bunkers te bouwen langs de Nederlandse kust.

Welk begrip past bij het aannemen van deze opdrachten?

- A aanpassingspolitiek
- B collaboratie
- C gelijkschakeling
- D verzet

2p 31 Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Indonesië bezet door Japan. Dit had voor de Nederlanders die daar woonden grote gevolgen, zoals een tekort aan levensmiddelen. Maar de bezetting had ook andere gevolgen voor de Nederlanders.

→ Noem **twee** andere gevolgen.

Gebruik bron 18.

1p 32 Welke oproep past bij de bron?

- A Ga door met de aanpassing!
- B Ga door met de deportaties!
- C Ga door met de staking!
- D Ga door met de voedseltransporten!

bron 14

Herinnering van de Nederlandse minister Gerbrandy naar aanleiding van een gebeurtenis op 13 mei 1940:

Nadat de koningin naar Londen was gegaan, kwamen we als ministers bij elkaar. In dat overleg heb ik gezegd: ik vind dat we daar moeten zijn waar de koningin is. Kabinet en koningin mogen niet van elkaar worden gescheiden.

bron 15

Een propagandaposter:

Toelichting

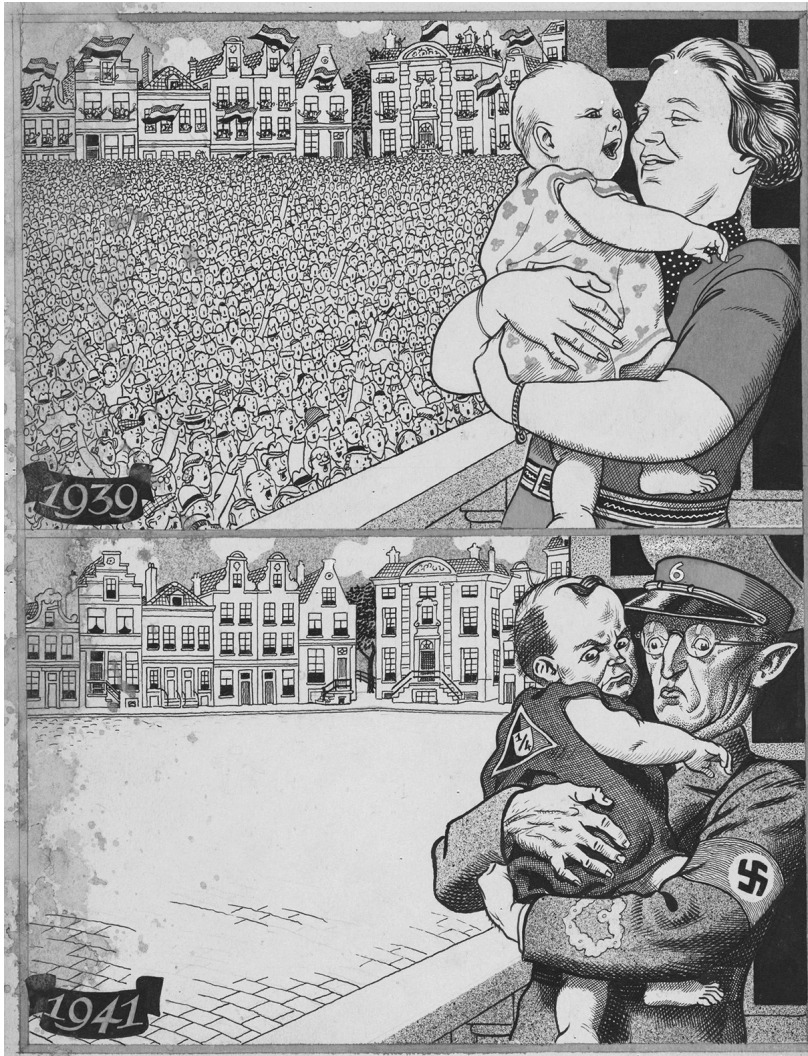
Op de poster staat: Samen naar de overwinning!

Op het mes links staat de vlag van Groot-Brittannië. Op het mes rechts staan een hamer en sikkel.

De schedel stelt Hitler voor.

bron 16

Een politieke prent over Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog:

Toelichting

Op de prent bovenaan staat prinses Juliana in 1939 op het balkon van het paleis op de Dam in Amsterdam. Zij draagt haar dochter Beatrix op de arm.

Onderaan staat Seyss-Inquart in 1941, ook op het balkon van het Paleis op de Dam. Hij heeft Anton Mussert op de arm. Seyss-Inquart was de hoogste bestuurder van de Duitse bezetter in Nederland.

bron 17

Een politieke prent (1945):

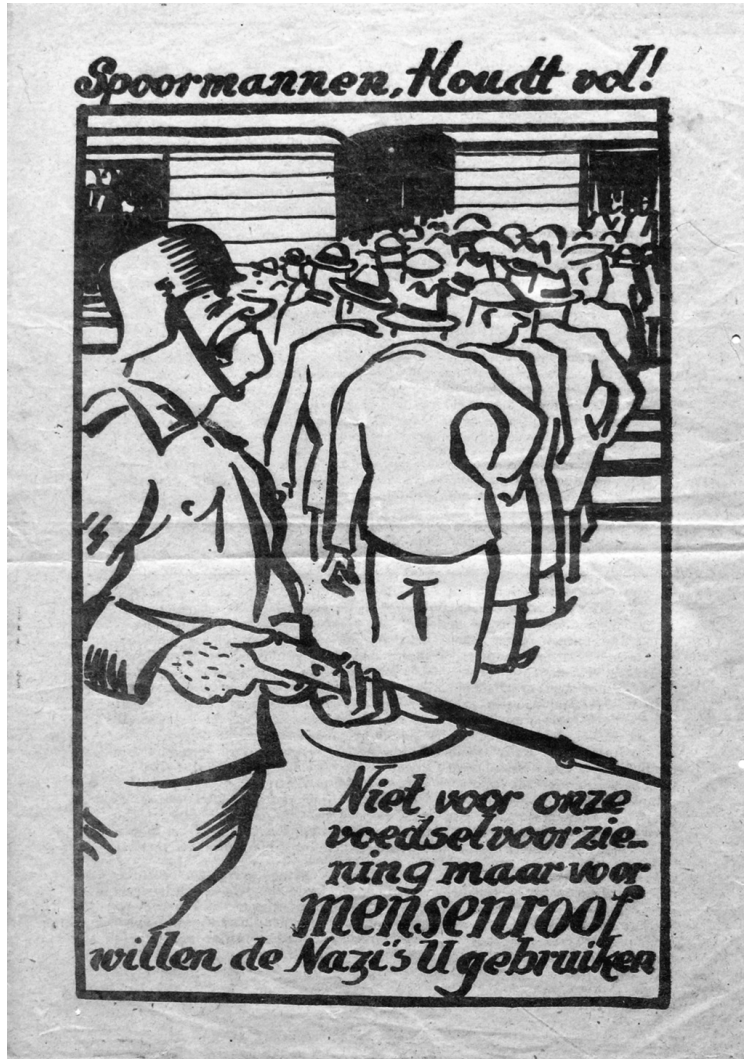
Toelichting

Op de prent staat: Meld je niet! Laat je niet pakken, voor den donder!

Wees een vent, en duik onder!!

bron 18

Een pamflet gemaakt tijdens de Tweede Wereldoorlog (1944):

Toelichting

Op het pamflet staat bovenaan: Spoormannen, houdt vol!

Onderaan staat: Niet voor onze voedselvoorziening maar voor mensenroof willen de nazi's u gebruiken.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.